
KENYA NATIONAL EXAMINATION COUNCIL
REVISION MOCK EXAMS 2016
TOP NATIONAL SCHOOLS

ALLIANCE GIRLS HIGH SCHOOL
KISWAHILI
KARATASI YA 1
MWONGOZO WA KUSAHIHISHA

SCHOOLS NET KENYA
Osiligi House, Opposite KCB, Ground Floor
Off Magadi Road, Ongata Rongai | Tel: 0711 88 22 27
E-mail: infosnkenya@gmail.com | Website: www.schoolsnetkenya.com

ALLIANCE GIRLS HIGH SCHOOL KCSE TRIAL AND PRACTICE EXAM 2016

102/1

KARATASI YA 1

INSHA

Mwongozo wa kusahihisha

1. RIPOTI

- Mtahiniwa atimize maneno 400.
- Hii ni insha ya utunzi wa kiuamilifu kwa hivyo sura ya ripoti iwepo, yaani hii ni insha isiyofululiza bali ina vijichwa.
 - i. Mpangilio wake.
 - 1. Kichwa.
 - 2. Utangulizi.
 - 3. Ndani ya utangulizi ataje waliohojiwa.
 - 4. Ataje tarehe ya uwasilishaji.
 - 5. Ataje mambo mengine muhimu yaliyofanyika.
 - ii. Matokeo ya udadisi .
 - Ayashughulikie na kuonyesha yale mambo yanayosababisha udanganyifu kwa mfano:
 - Wanafunzi kutojitayarisha
 - Walimu wakuu wa shule kuhusika ili shule zao zipapate nafasi bora ya kujijengea jina lao na la shule yao.
 - Wasimamizi wa mitihani kuzembea kazini.
 - Wasimamizi wa mitihani kuhongwa/ufisadi.
 - Mitihani ya taifa kuwa migumu.
 - Nafasi chache za vyuo vikuu kusababisha wanafunzi kuwa na ushindani mkubwa kiasi cha wengine kutumia hila hii.
 - Ukosefu wamaadili mema kwa upande wa wanafunzi.
 - Ukosefu wa ulinzi wa kutosha.
 - Ukosefu wa mpangilio bora darasani/ukumbini wakati mitihani inapofanywa.
 - Ukosefu wa sera madhubuti kuhusu mitihani.
 - Walimu wa masomo kuhusika/kujihusisha na udanganyifu ili masomo yao yawe bora zaidi.
 - Watahiniwa kusingiziwa tu labda kutokana na historia ya hapo awali.
 - Watahini kukosa umakini wa kutambua vyema kama mtihani uliibwa au la.[Hoja zingine zozote]
 - iii. Mapendekezo.
 - Wasimamizi mihahani wawe watu wenye maadili na kujiheshimu.
 - Watahiniwa watayarishwe mapema na vya kutosha.
 - Sheria madhubuti kubuniwa kudhibiti wizi wa mitihani.
 - Vyuo vikuu viongezwe maradufu.
 - Mtindo kuorodhesha shule bora katika kaunti na taifa uondolewe.
 - Ulinzi uimarishwe.
 - Nafasi za kazi zibuniwe kupunguza ushindani mkali uliopo.
 - Mtihani uwe wastani/kadri na si mgumu sana.
 - Somo la dini liimarishwe ili kuleta maadili miongoni mwa wanafunzi.
 - Wasimamizi wa mitihani walipwe vizuri kuzuia kuhongwa.
 - iv. Hitimisho.
 - Mtahiniwa atoe maoni, kauli, msimamo mradi yahusiane na mada husika.
 - Insha ikikosa sura ifaayo akaadiriwe ifaavyo kasha aoondolewe alama 4 za sura.
- 2. Wananchi ndio wa kulaumiwa kufuatana na kuzorota kwa usalama nchini Kenya. Jadili.

Kuunga

- Chuki na uhasama baina ya makabila/ vita vya kikabila.
- Uundaji wa vikundi haramu vya vijana.
- Tamaa ya kutajirika k.m. wizi wa mifugo.
- Wachochole kuingilia uhalifu kwa madai ya kujitafutia.
- Wananchi kukataa kufichua wahalifu miongoni mwao/ wnawaficha.
- Umiliki wa silaha hatari na baadhi ya wananchi.
- Mitazamo hasi ya wananchi kuhusu maafisa wa usalama/ hawashirikiani nao.

Kupinga.

- Usalama unakoseshwa na kutokuwepo kwa nafasi za kazi/ wasio na kazi hulazimika kuingilia uhalifu ili wapate ajira.
 - Ukosefu wa fedha za kuendeleza uimarishaji wa usalama.
 - Idadi ndogo ya maafisa wa usalama.
 - Ufisadi wa maafisa wa usalama.
 - Vifaa vya kuendeleza shughuli za usalama k.m. magari, silaha havitoshi.
 - Kiwango cha chini cha mafunzo kwa walinda usalama.
 - Magaidi wanaotatiza usalama nchini kutoka nchi za kigeni k.v. Somalia ambao huwalemea wananchi.
- i. Mtahiniwa asiwe na hoja chini ya tano. Aliye na tatu tu asipite kiwango cha C+, hoja moja au mbili asipite kiwango cha C-
 - ii. Hoja zote ziadiliwe kikamilifu.
 - iii. Aweze kuwa na idadi sawa ya hoja katika pande zote. almuradi aonyeshe msimamo wake. Asipofanya hivyo asiadhibiwe lakini asipite kiwango cha B.
 - iv. Akishughulikia upande mmoja tu bila kugusia upande wa pili asipite asipite kiwango cha C+.
3. Usipoziba ufa utajenga ukuta.
- Kisa kidhihirishe hali ya kufanya au kurekebisha jambo mapema.
 - Unapokosa kufanya hivyo utapata matatizo mengi baadaye au ikubidi ufanye jambo kubwa sana kuliko lili la awali.
 - Atunge kisa kimoja tu, na wala sio visa.
 - Kisa kiwe na urefu ufao na kioane na methali.
 - Kisa kisichooana na methali, apate 03.
 - Akiegemea upande mmoja tu wa methali, asipite kiwango cha C+.
4. Kisa cha mwanafunzi kimalizikie kwa maneno ya madokezo aliyopewa.
- Atakayeanza na maneno ya madokezo, atakuwa amepotoka. Kwa hivyo apewe kiwango cha D.
 - Asipomalizia kwa mdokezo aliopewa na kisa chake kihusiane na mdokezo, atakuwa hajapotoka kimaudhui bali amepungukiwa kimtindo.
 - Atakuwa amepotoka kimaudhui pale tu atakosa kumaliza kwa kauli aliyopewa na kusimulia kisa kisichohusiana na swali.
 - Ajihusishe na kisa (atumie nafsi ya kwanza) Asiyejikusisha amelemewa kimtindo.

Tanbihi: Mwalimu atumie mwongozo wa kudumu kwa maelezo zaidi kuhusu utahini katika viwango mbalimbali.